

Dades de l'assignatura

Any acadèmic	Codi d'assignatura	Nom	Crèdits	Plans on pertany	Idiomes
2010 - 2011	100441	Prevençió de la delinqüència	6	805 - Graduat en Criminologia	Català, Castellà

Professor/a de contacte

Nom: Francisco Javier Moreno Oliver
Departament: PEDAGOGIA APLICADA
Adreça de correu: FrancescXavier.Moreno@uab.cat

Prerequisits

Tenir assolides les bases pedagògiques en las que fonamentar el disseny i posterior confecció d'un programa de prevençió de la delinqüència.

Contextualització i objectius

Els objectius generals a assolir dins l'assignatura de Programes de Prevençió de la Delinqüència venen formulats en els següents termes:

L'alumnat del grau de criminologia serà capaç de:

1. Aplicar els seus coneixements sobre les teories criminològiques a les experiències de conflicte i de criminalitat existents, i plantejar respostes adequades i acordes amb el marc legal existent.
2. Transmetre al públic especialitzat i a la societat en general respostes als problemes de criminalitat i de conflicte social que tinguin en compte els drets i interessos de totes les parts involucrades, i que estiguin basades en els valors de la pacificació social, la integració social i la prevençió de nous conflictes.

En aquest context, l'assignatura de Programes de Prevençió de la Delinqüència té com a objectius específics els següents:

1. Detectar les accions preventives adequades en un context delinqüencial
2. Saber triar i implementar adequadament els diferents models de prevençió del delictes.
3. Dissenyar programes socials de prevençió de la delinqüència
4. Aplicar els mètodes d'investigació criminològica en l'àmbit de la prevençió de la delinqüència.

Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Codi	Tipus	Nom de la competència	Resultats d'aprenentatge
1096:E09	E	Demostrar que es comprenen els models de prevençió i intervenció de la criminalitat més adequats per a cada problema específic.	1096:E09.02 - Utilitzar adequadament els programes de prevençió i intervenció criminològica.
1096:E21	E	Dissenyar un programa de prevençió de la criminalitat.	1096:E21.02 - Redactar un programa de prevençió de la delinqüència.
1096:E22	E	Aplicar un programa de prevençió de la criminalitat en l'àmbit comunitari.	1096:E22.01 - Saber elaborar un programa de prevençió social de la delinqüència.

1096:E23	E	Utilitzar les tècniques d'avaluació del risc i les necessitats criminògenes d'una persona per determinar la proposta d'intervenció.	1096:E23.02 - Avaluar les necessitats d'intervenció criminològiques que requereix un subjecte que ha delinquit.
1096:E25	E	Aplicar una proposta d'intervenció sobre una persona en execució d'una pena.	1096:E25.02 - Inferir un pla d'actuació criminològic en població que estigui complint una condemna penal.
1096:E26	E	Avaluar les necessitats d'una víctima per fer una proposta d'intervenció.	1096:E26.02 - Dominar les tècniques d'avaluació individual en víctimes d'un fet delictiu.
1096:E28	E	Avaluar els resultats d'un programa de prevenció o intervenció amb referència a la delinqüència.	1096:E28.02 - Fer una anàlisi de resultats d'un programa de prevenció de la delinqüència.
1096:E31	E	Fer la intervenció criminològica sobre la base dels valors de la pacificació, la integració social i la prevenció de nous conflictes.	1096:E31.03 - Actuar professionalment en l'àmbit de la criminologia amb objectius de pacificació, integració social i prevenció de la delinqüència.
1096:T01	T	Treballar de manera autònoma.	1096:T01.00 - Treballar de manera autònoma.
1096:T02	T	Treballar en equip i en xarxa.	1096:T02.00 - Treballar en equip i en xarxa.
1096:T03	T	Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.	1096:T03.00 - Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
1096:T04	T	Redactar un treball acadèmic.	1096:T04.00 - Redactar un treball acadèmic.
1096:T05	T	Transmetre oralment les idees a una audiència.	1096:T05.00 - Transmetre oralment les idees a una audiència.

Continguts de l'assignatura

Els continguts que presentem tenen la seva gènesi en els objectius de l'assignatura. Trobarem tres blocs diferenciats de continguts acadèmics: els conceptuals, els de tipus procedimental i el actitudinals.

Una vegada presentada la taxonomia dels continguts, aquests els dividirem en dos tipus, els teòrics que desenvoluparan els conceptes bàsics de manera ordenada, per tal de que l'alumne pugui adquirir una visió global, ample i coherent de la temàtica a tractar; i els pràctics on l'alumne pugui relacionar els continguts teòrics amb la pràctica professional.

1. Antecedents propedèutics
2. El concepte de prevenció
3. Models teòrics de prevenció de la delinqüència
4. Programes de prevenció de la delinqüència
5. Mètodes d'elaboració i avaluació de programes de prevenció del delictes
6. Taller pràctic d'elaboració de programes social de prevenció de la delinqüència
7. Investigació en l'àmbit de la prevenció del delictes

- - Antecedents propedèutics
 - El concepte de prevenció
 - Models teòrics de prevenció de la delinqüència
 - Programes de prevenció de la delinqüència
 - Mètodes d'elaboració i avaluació de programes de prevenció del delictes
 - Taller pràctic d'elaboració de programes social de prevenció de la delinqüència
 - Investigació en l'àmbit de la prevenció del delictes

Metodologia docent i activitats formatives

La metodologia de les classes està fonamentada en el model de l'Aprenentatge Basat en Problemes. (ABP), l'aprenentatge cooperatiu i el mètode del cas.

Les sessions de treball podran ser teòriques, pràctiques o mixtes.

Les classes teòriques es fonamentaran en exposicions orals per part del professor complementats amb recursos didàctics de caire audiovisual (PWP, transparències, vídeos, etc.) noves tecnologies (TIC), així com de bibliografia bàsica recomanada.

En funció de l'espai on s'imparteixin les classes (aula ordinària o aula especial) es portaran a terme activitats diferenciades de treball en grup.

Els crèdits pràctics consistiran en el seguiment casos real de delinqüència i el seu abordatge preventiu, on els alumnes hauran de concloure amb les seves propostes d'intervenció al respecta. Es facilitarà als alumnes una guia pràctica d'aquests exercicis.

De forma general i sintètica, el desenvolupament del programa incorporarà la combinació d'exposicions dels temes per part del professor i dels alumnes distribuïts en grups i/o seminaris, i l'ús de recursos varis de la tecnologia actual.

La modalitat presencial permetrà els plantejaments teòrics de l'assignatura mitjançant les exposicions i l'anàlisi dels temes

per part del professor i dels alumnes, així com el plantejament d'altres procediments com ara dinàmiques de grup, plenaris, grups cooperatius, etc.

Lessions pràctiques, per a les que s'utilitzaran els horaris reservats a l'assignatura, es portaran a terme mitjançant el treball individual i grupal del grup d'alumnes. Finalment, en el treball individual i de grup es requerirà la utilització de l'eina Campus Virtual.

El treball plantejat, tant pel professor com per l'alumne, s'organitzarà tenint present les següents activitats d'ensenyament-aprenentatge:

- Activitats presencials. Són activitats en les que tant el professor com l'alumne individualment i/o en grup podem assumir el rol actiu. En aquestes activitats es presenten els continguts plantejats en el programa.
- Activitats dirigides. Es realitzen fora del aula amb la direcció del professor. Es considera sota les mateixes el treball que realitza l'alumne sota l'orientació del professor i les tutories presencials i a distància mitjançant les eines del campus virtual.
- Activitats autònomes. Són un complement per l'aprenentatge de l'alumne. Es realitzen fora de l'aula i són el resultat del treball autònom de l'alumne per a preparar-se els continguts, les lectures complementàries i/o obligatòries i la seva recerca personal.

En general, de forma sintètica, el desenvolupament del programa incorporarà la combinació d'exposicions dels temes per part del professor i dels alumnes distribuïts en grups i seminaris, utilitzant recursos variats de la tecnologia actual.

Presencialment es portaran a terme els plantejaments teòrics mitjançant les exposicions i anàlisi dels temes per part del professor i dels alumnes, així com el plantejament d'altres procediments i/o plantejaments (dinàmiques de grup, plenaris, grups cooperatius,...).

Les pràctiques es portaran a terme mitjançant treball individual i grupal, per al que s'utilitzaran els horaris reservats a l'assignatura.

Per altre part, es requerirà el treball individual i de grup amb la utilització del sistema virtual.

Tipus	Activitat	Hores	Resultats d'aprenentatge
Dirigida	Avaluació final	1	1096:E09.02 1096:E21.02 1096:E22.01 1096:E23.02 1096:E25.02 1096:E26.02 1096:E28.02 1096:E31.03 1096:T01.00 1096:T03.00
Dirigida	Classe teòrica	22.50	1096:E09.02 1096:E21.02 1096:E22.01 1096:E23.02 1096:E25.02 1096:E26.02 1096:E28.02 1096:E31.03 1096:T03.00 1096:T05.00
Dirigida	Planificació del treball. Lectura, reflexió de materials i preparació de treballs individuals i proves.	75	1096:E09.02 1096:E21.02 1096:E22.01 1096:E23.02 1096:E25.02 1096:E26.02 1096:E28.02 1096:E31.03 1096:T01.00 1096:T03.00 1096:T04.00

Dirigida	Seminari	22.50	1096:E09.02 1096:E21.02 1096:E22.01 1096:E23.02 1096:E25.02 1096:E26.02 1096:E28.02 1096:E31.03 1096:T02.00 1096:T03.00 1096:T05.00
Dirigida	Treball en grup (Recerca de material, discussió, preparació presentació)	29	1096:E09.02 1096:E21.02 1096:E22.01 1096:E23.02 1096:E25.02 1096:E26.02 1096:E28.02 1096:E31.03 1096:T02.00 1096:T03.00 1096:T04.00 1096:T05.00

Avaluació

Partirà d'un criteri basat en l'avaluació continua, fet que fa preceptiu l'assistència a classe i que ens permetrà mesurar el grau de competències específiques del programa que l'alumne ha assolit.

Es valoraran criteris generals com el nivell de participació de l'alumne, la capacitat de relacionar els contingut conceptuals amb els procedimentals emmarcat tot pels valors deontològics de la professió.

Les tècniques avaluatives que s'utilitzaran seran fonamentalment les específiques de l'apartat de metodologia on l'alumne tindrà de resoldre al finalitzar cada tema un cas pràctic on haurà d'aplicar els coneixements conceptuals i pràctics treballats a classe en situacions real que es pot trobar en el seu exercici professional com a criminòleg. En total seran set casos pràctics. Aquests treballs tindran un valor del 70% de la nota.

El 30% restant de la nota correspondrà a la presentació d'un treball individual on l'alumne haurà de buscar un programa social de prevenció de la delinqüència en funcionament i presentar-lo a classe.

Per superar l'assignatura caldrà haver superat satisfactòriament els set treballs d'avaluació continua més el treball.

1. Condicions per a ser avaluat

Participar activament en les classes i en els treballs grupals, així com confeccionar els treballs individuals.

2. Requisits per a superar l'assignatura

Cal tenir un nota mínima de 5 en cadascuna de les tipologies d'activitats que conformen l'avaluació.

3. Recuperacions

Si un alumne no supera alguna de les activitats tindrà una possibilitat de recuperar. El professorat indicarà a l'alumnat els requisits per a poder recuperar les parts no superades.

Activitat	Hores	Pes	Resultats d'aprenentatge
Participació	0	10 %	1096:E09.02 1096:E21.02 1096:E22.01 1096:E23.02 1096:E25.02 1096:E26.02 1096:E28.02 1096:E31.03 1096:T03.00 1096:T05.00

Prova individual d'avaluació	0	50 %	1096:E09.02 1096:E21.02 1096:E22.01 1096:E23.02 1096:E25.02 1096:E26.02 1096:E28.02 1096:E31.03 1096:T01.00 1096:T03.00
Treball en grup	0	10 %	1096:E09.02 1096:E21.02 1096:E22.01 1096:E23.02 1096:E25.02 1096:E26.02 1096:E28.02 1096:E31.03 1096:T02.00 1096:T04.00 1096:T05.00
Treballs individuals	0	30 %	1096:E09.02 1096:E21.02 1096:E22.01 1096:E23.02 1096:E25.02 1096:E26.02 1096:E28.02 1096:E31.03 1096:T01.00 1096:T03.00 1096:T04.00

Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

CID, J. Y LARRAURI, E. (2001) *Teorías criminológicas: explicación y prevención de la delincuencia*. Barcelona: Bosch.

FARRINGTON-BRANDON-WELSH (2002) "Developmental prevention programmes: effectiveness and benefit-cost analysis" McGuire (ed) (2002) *Offender rehabilitation and treatment*.

GARRIDO, V. (1995) *La prevención de la delincuencia : el enfoque de la competencia social*. Valencia: Tirant lo Blabch.

LIPSEY MW (2000) Is Delinquency Prevention a Cost-Effective Strategy? A California Perspective. *Journal of Research in Crime and Delinquency* 21 (4): 279-302.

MORENO, F.X.(2000). *Diagnóstico de los factores de riesgo como recurso preventivo de los problemas de conducta en el contexto escolar*. Revista electrónica *Convenid II*, 29-44

MORENO, F.X. (2003) *El absentismo y la institución escolar*. Revista *Cuadernos de Pedagogía*. 327, 59-63.

MORENO, F.X. (2003) *El Bullying, conducta perturbadora entre escolares*. Revista *Asuntos Educativos* 36, 21-29

MORENO, F.X. (2003) *Psicópatas infantojuveniles*. Colegio Oficial de Psicólogos de Cataluña. 184, 2-3

MORENO, F.X. (2004) *¿Delincuente juvenil hoy, delincuente adulto mañana?¿* Colegio Oficial de Psicólogos de Cataluña. nº 165, 3-5.

PANCHÓN, C. (1998). *Manual de pedagogía de la inadaptación social*. Barcelona: Dulac.

PINCUS, J.H. (2003). *Instintos básicos*. Madrid: Oberon.

RAINE, A. (2000). *Conducta violenta y psicopatía*. Barcelona: Ariel.

ROJAS, L. (2004). *Las semillas de la conducta violenta*. Madrid: Espasa Calpe.

ROSS, R. Et al.(1996) *Guía de trabajo para la prevención y el tratamiento de la delincuencia*. Valencia: Serrano.

RUTTER, M. (2000). *La conducta antisocial de los jóvenes*. Madrid: Cambridge University Press.

SANMARTIN, J. (2004). *El laberinto de la conducta violenta*. Barcelona: Ariel.